

Consiglio Nazionale degli Spedizionieri Doganali
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Kilpailu — Tullihuolitsijat — Yrityksen ja yritysten yhteenliittymän käsite —
Yritysten yhteenliittymän päätös — Maksutaksan vahvistaminen — Valtion
lainsäädäntö — EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan (josta on tullut
EY 81 artikla) 1 kohdan sovellettavuus

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (laajennettu
viides jaosto) 30.3.2000 . . . . . II - 1810

Tuomion tiivistelmä

1. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yrityksen käsite
(EY:n perustamissopimuksen 85 artikla (josta on tullut EY 81 artikla))*
2. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yritysten tai yritysten yhteenliittymien
väliset sopimukset — Kaikkien tullihuolitsijoiden valtakumallinen toimialajärjestö —
Ammatillisen maksutaksan vahvistaminen — Yritysten yhteenliittymän päätökset
(EY:n perustamissopimuksen 85 artikla (josta on tullut EY 81 artikla))*

3. *Kilpailu — Yhteisön oikeussäännöt — Aineellinen soveltamisala — Toiminta, johon on velvoitettu valtion toimenpitein — Tällaisen toiminnan jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle — Edellytykset — Kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan tullihuolitsijoiden edustajien järjestön on vahvistettava yhdenmukainen maksutaksa (EY:n perustamissopimuksen 85 artikla (josta on tullut EY 81 artikla))*
4. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan — Valtakunnallisen toimialajärjestön vahvistama kaikkia tullihuolitsijoita velvoittava yhdenmukainen maksutaksa (EY:n perustamissopimuksen 85 artikla (josta on tullut EY 81 artikla))*

1. Perustamissopimuksen 85 artiklassa (josta on tullut EY 81 artikla) tarkoitettuun yrityksen käsitteeseen kuuluvat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla.

(ks. 36 kohta)

pitää itsenäisinä asiantuntijoina ja koska heitä ei ole velvoitettu vahvistamaan maksutaksaa ottaen huomioon heidät nimenneiden alan yritysten tai yritysten yhteenliittymien etujen lisäksi yleistä etua tai muiden alojen yritysten tai kyseisten palvelujen käyttäjien etuja, päätösten, joilla tämä järjestö vahvistaa ammatillisia maksutaksia, ei myöskään ole katsottava olevan valtiovallan päätöksiä, joilla tämä elin täyttäisi julkisen tehtävän, vaan yritysten yhteenliittymän päätöksiä, jotka ovat omiaan kuulumaan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

2. Koska tullihuolitsijoiden toiminta on taloudellista toimintaa ja koska tullihuolitsijoita on sen vuoksi pidettävä perustamissopimuksen 85 artiklassa (josta on tullut EY 81 artikla) tarkoitettuina yrityksinä, toimialan edustajien järjestöä on pidettävä tässä artiklassa tarkoitettuna yritysten yhteenliittymänä, eikä sen julkisoikeudellinen asema estä tämän artiklan soveltamista.

(ks. 39 ja 55—56 kohta)

Koska tällaisen järjestön jäseniä ei voida kansallisen oikeuden perusteella

3. Perustamissopimuksen 85 ja 86 artikla (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) koskevat ainoastaan yritysten omasta aloitteestaan toteuttamia kilpailunrajoituksia. Jos kilpailua rajoittavan menettelyn käytöstä yrityksissä

määrätään kansallisessa lainsäädännössä tai siinä luodaan sellaiset oikeudelliset puitteet, jotka itsessään eliminovat mahdollisuuden yritysten väliseen kilpailuun, 85 ja 86 artiklaa ei sovelleta. Tällaisessa tilanteessa kilpailunrajoitus ei johdu — kuten näistä määräyksistä käy ilmi — yritysten itsenäisestä menettelystä. Perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaa voidaan sitä vastoin soveltaa, jos osoittautuu, että kansallinen lainsäädäntö jättää mahdollisuuden siihen, että yritykset estävät, rajoittavat tai vääristävät kilpailua itsenäisellä menettelyllään. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimet soveltavat suppeasti mahdollisuutta jättää tietty kilpailua rajoittava käyttäytyminen perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle sillä perusteella, että voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö on velvoittanut yritykset siihen tai täysin eliminoinut yritysten välisen kilpailun.

Vaikka kansalliseen lainsäädäntöön, jossa tullihuolitsijoiden kaikkien edustajien toimialajärjestö velvoitetaan laatimaan yhdenmukainen ja velvoittava maksutaksa, sisältyy huomattavia kilpailunrajoituksia ja vaikka lainsäädännön vuoksi tullihuolitsijoiden on vaikeaa harjoittaa todellista hintakilpailua, lainsäädäntö ei kuitenkaan sellaisenaan estä tietynasteisen kilpailun säilymistä siten, etteikö tullihuolitsijoiden itsenäinen toiminta voisi estää, rajoittaa tai vääristää sitä, koska lainsäädännössä ei säädetä tietyistä hintatasoista tai enimmäishinnoista, jotka olisi ehdottomasti otettava huo-

mioon taksa laadittaessa, eikä myöskään määritellä perusteita, joiden mukaan mainitun toimialajärjestön on laadittava tämä taksa.

Silloin kun tällaisella järjestöllä on kansallisesta lainsäädännöstä johtuvien tehtäviensä hoitamisessa toimintavapautta, jonka perusteella se olisi voinut ja sen olisi pitänyt toimia siten, ettei olemassa olevaa kilpailua rajoiteta, sen vahvistamasta maksutaksasta aiheutuvat kilpailua rajoittavat vaikutukset voidaan kohdistaa sen toiminnasta johtuviksi.

(ks. 58—62 ja 72 kohta)

4. Päätökset, joilla tietyn jäsenvaltion kaikkien tullihuolitsijoiden edustajien toimialajärjestö vahvistaa yhdenmukaisen ja sitovan maksutaksan, jota kaikkien tullihuolitsijoiden on noudatettava, ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan sisämarkkinoiden toteutumisen jälkeenkkin, koska erilaiset tavaroiden tuontiin ja vientiin liittyvät toimenpiteet yhteisön sisällä saattavat yhä edellyttää tullimuodollisuuksien hoitamista.

(ks. 81 ja 83 kohta)